

D E C I Z I E

14 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevski, Tamara Chișcă-Doneva

Ion Vîlcov, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de SRL„FVI Traian-Invest”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL„Ștefsotra” către SRL„FVI Traian-Invest” privind încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2013 prin care s-a respins apelul declarat de SRL„FVI Traian-Invest” și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 martie 2010,

c o n s t a t ă

La 20 noiembrie 2007 SRL„Ștefsotra” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL„FVI Traian-Invest” privind încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, SRL „Ștefsotra” avea nevoie de a efectua reparația capitală a motorului autocamionului de model „MAN F02” n/î CER 373, iar în vederea efectuării reparației la 18.11.2004, furnizorul „FVI Traian-Invest” SRL a comercializat piesele necesare, și anume: arbore cotit MAN/2003 025 6601 în valoare de 21533,6 lei; arbore de distribuție MAN/20050256600 în valoare de 10144,72 lei; înpingător la supară/20052256500 (12 bucăți) în valoare de 1272,88 lei; piston cu garnitură/90334600 (6 bucăți) în valoare de 14834,26 lei; bușă (tub)/891861100 (6 bucăți) în valoare de 3349,67 lei; garnitura blocului/01-25274-1 OMAN în valoare de 4528,87 lei; sapun/02.10.062 în valoare de 765,64 lei; cuzinet/3128030010 (4 bucăți) în valoare de 669,93 lei; bușă arborul de distribuție/ 1277N050STD în valoare de 1674,84 lei; cuzinet-bielă/2428030STD (6 bucăți) în valoare de 957,05 lei; cuzinet de fixare/468030STD în valoare de 797,54 lei.

Indică reclamantul, că faptul comercializării este confirmat prin factura fiscală seria EK nr. 0295054, eliberată de către SC FVI „Traian-Invest” SRL.

Menționează că, pe perioada exploatării, în rezultatul rebutului de la producător la arborele cotit, a fost distrus blocul motorului, iar piesele procurate și enumerate în factura fiscală nominalizată au fost destinate întru reparația capitală a blocului motorului autocamionului de model „MAN F02” n/î CER 373.

De asemenea menționează reclamantul că în urma rebutului de la producător a arborelui cotit, au fost distruse atât piesele procurate de la SRL „FVI Traian-Invest”, cât și blocul cilindrilor MAN, iar costul unui bloc cilindric (motorului) constituie 135 000 lei, ce se confirmă prin factura fiscală nr. 0000000202 din 05.10.2007, eliberată de SRL „Transager”.

Susține că, pentru efectuarea reparației capitale a blocului motorului este necesar de o sumă de 21 132 lei, suma dată fiind confirmată prin factura fiscală nr.035 din 29.10.2007, eliberată de ICS „Zinos-Service” SRL, iar faptul existenței rebutului de la producător la arborele cotit și legătura cauzală, în urma căreia a fost distrus tot blocul motorului, a fost stabilit prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 003396 seria MD din 26.09.2007.

Mai indică că, raportul de constatare tehnico-științifică a fost efectuat la data de 04.10.2007, pîrîtului fiind-ui transmisă pretenția la 11.10.2007, care a fost recepționată la 12.10.2007, însă în termenul de 15 zile oferit, acesta nu a manifestat dorința de a duce careva tratative.

Cere reclamantul, a încasa din contul SRL „FVI Traian-Invest” prejudiciul material în mărime de 216391 lei și cheltuielile de judecată în sumă totală de 20091,73 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 martie 2010 acțiunea înaintată de către „Ștefsotra” SRL a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul SRL „FVI Traian-Invest” în beneficiul SRL „Ștefsotra” prejudiciul material în mărime de 216 319 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 8583,71 lei.

Hotărîrea menționată a fost contestată cu apel de către SRL „FVI Traian-Invest”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2013 s-a respins apelul declarat de SRL „FVI Traian-Invest” și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 martie 2010.

La 12 februarie 2013 SRL „FVI Traian-Invest” a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat că atât prima instanță, cât și cea de apel au încălcat și au aplicat eronat normele de drept material și procedural și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Susține recurentul că instanța de judecată nu a verificat termenul de garanție, efectele acestuia și termenul de exploatare a pieselor vîndute intimatului, nu a luat în considerare că conform scrisorii de garanție eliberate de compania Paul Bernhardt

GMBH Germany piesele în litigiu au un termen de garanție de 6 luni, ignorând astfel prevederile art. 784 Cod civil.

La fel menționează, că instanța de judecată nu a verificat dacă defecțiunea motorului putea să aibă și alte cauze cum ar fi exploatarea tehnică inadecvată, și nu a ținut cont de faptul că expertiza judiciară a fost efectuată la solicitarea intimatului și în absența reprezentantului recurentului.

Referitor la termenul declarării recursului Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel a fost pronunțată la 29.01.2013, astfel, recursul declarat la 12.02.2013 a fost depus în interiorul termenului de două luni prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei s-a constatat că, SRL „Ștefsotra” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „FVI Traian-Invest” invocînd că pentru reparația capitală a motorului autocamionului de model „MAN F02” n/î CER 373, la 18.11.2004 în baza facturii fiscale nr. EK 0295054, SRL „Ștefsotra” a procurat de la SRL „FVI Traian-Invest” următoarele piese: arbore cotit MAN/2003 025 6601 în valoare de 21533,6 lei; arbore de distribuție MAN/20050256600 în valoare de 10144,72 lei; înpingător la supară/20052256500 (12 bucăți) în valoare de 1272,88 lei; piston cu garnitură/90334600 (6 bucăți) în valoare de 14834,26 lei; bucsă (tub)/891861100 (6 bucăți) în valoare de 3349,67 lei; garnitura blocului/01-25274-1 OMAN în valoare de 4528,87 lei; sapun/02.10.062 în valoare de 765,64 lei; cuzinet/3128030010 (4 bucăți) în valoare de 669,93 lei; bucsă arborul de distribuție/1277N050STD în valoare de 1674,84 lei; cuzinet-bielă/2428030STD (6 bucăți) în valoare de 957,05 lei; cuzinet de fixare/468030STD în valoare de 797,54 lei.

Astfel, în baza facturii fiscale nr. EK 0295054 din 18.11.2004 SC „Ștefsotra” SRL a procurat de la SC „FVI Traian Invest” SRL piese de schimb în sumă totală de 60 259 lei.

În cererea de chemare în judecată intimatul invocă că, pe perioada exploatării, în rezultatul rebutului de la producător la arborele cotit, a fost distrus blocul motorului, fiind distruse garniturile, cuzinele și restul agregatelor din ansamblu blocului motorului.

Revendicările intimatului au fost bazate pe raportul de constatare tehnico-științifică nr. 003396 din 26.09.2007 efectuat de Centrul național de expertize judiciare în care se menționează că distrugerea arborelui cotit nr.46602 asamblat la

motorul nr. 3786091039D181 a autocamionului de model MAN F02 numărul șasiului WMAF02B655M013022, nr. de înmatriculare CER 373 s-a produs în urma unor microfisuri, care s-au format în urma fabricării lui.

Adresându-se cu prezenta cerere de chemare în judecată SRL „Ștefsotra” a solicitat încasarea sumei de 216 391 lei din contul SRL „FVI Traian-Invest”, rezultată din contul pieselor procurate în sumă de 60 259 lei, blocului de cilindre (motorului) MAN – 135 000 lei și costului lucrărilor – 21 132 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii formulate de SRL „Ștefsotra”. Soluția primei instanțe a fost apreciată ca fiind justă și de către instanța de apel, care a reținut că defectul, rebut de la producător, depistat la arborele cotit a fost evidențiat în urma exploatării acestui agregat, care nu putea fi depistat la momentul procurării sau în termen de 6 luni de la cumpărarea acestuia. Vînzătorul nu a informat cumpărătorul despre termenul de garanție al bunului vîndut, astfel litigiu apărînd în urma unui viciu ascuns, repararea dreptului potrivit art. 1430 alin. (2) din Codul civil fiind prescris în termen de 3 ani.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrilor judecătorești, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că concluziile instanțelor de judecată contravin circumstanțelor pricinii, iar litigiul a fost soluționat cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de recurs notează că, judecînd pricinile la cererile consumatorilor către agenții economici (producător, prestator, vînzător, depozitar, transportor, alt executant) privind protecția drepturilor lor, instanțele judecătorești vor aplica Legea privind protecția consumatorilor nr.105-XV din 13.03.2003, în măsura în care aceasta nu contravine Codului civil.

În cazul în care în legislație lipsește norma specială, care reglementează raporturile ce izvorăsc din contractul de prestare a serviciilor, încheiat între consumator și agentul economic, se aplică normele generale privind obligațiile prevăzute în cartea a treia a Codului civil.

În conformitate cu prevederile art. 784 alin. (1) Cod civil, în cazul cînd pentru bunul vîndut este stabilit un termen de garanție, pretențiile pentru viciile depistate pot fi înaintate în acest termen.

Instanța de recurs menționează că conform certificatului de calitate din 17.10.2007 (f.d.34) eliberat de către producătorul Paul Bernhardt GMBH Germany, termenul de garanție pentru arborele cotit (crankshafts) este de 6 luni.

Conform art. 24 alin. (3) din Legea vînzării de mărfuri nr. 134/03.06.1994, cumpărătorul poate exercita drepturile privind calitatea mărfurilor cu condiția descoperirii unor defecte ascunse în termenul de garanție și de valabilitate a mărfurilor, iar în lipsa unor astfel de termene în timp de 6 luni de la data la care cumpărătorul a obținut titlul de proprietate asupra mărfurilor transmise prin contract, dacă legislația sau contractul nu prevăd altfel.

În conformitate cu prevederile art. 20 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

Prejudiciul se repară de către vânzător, prestator și în cazul în care livrarea produsului, prestarea serviciului se fac în mod gratuit sau la preț redus ori dacă produsul a fost comercializat ca piese de schimb sau distribuit sub altă formă.

Prejudiciul se repară de către vânzător, prestator dacă a fost cauzat pe parcursul:

a) termenului de valabilitate – la produsele pentru care se stabilește acest termen;

b) duratei de funcționare – la produsele de folosință îndelungată;

c) a 2 ani – la produsele pentru care nu este prevăzută stabilirea termenului de valabilitate sau duratei de funcționare.

Pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, acesta trebuie să facă dovada prejudiciului.

În acest context și reieșind din conținutul normelor citate, instanța de recurs reține că agenții economici sunt obligați să-i acorde consumatorului, în mod obligatoriu, informația despre produse, servicii, prin elemente de identificare și prin indicarea caracteristicilor acestora, care se înscriu la vedere și explicit pe produs, etichetă, ambalaj sau în cartea tehnică, în instrucțiunile de exploatare ori în altă documentație de însoțire a produsului, serviciului, după caz, în funcție de destinația acestora.

Colegiul constată însă, că pe parcursul judecării cauzei, instanței de judecată nu i-au fost prezentate careva probe privind durata de funcționare a arborelui cotit, această informație reieșind din prevederile art. 20 ale Legii privind protecția consumatorului fiind necesară la repararea prejudiciului cauzat.

Mai mult ca atât, din conținutul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 003396 din 26.09.2007 efectuat de Centrul național de expertize judiciare, nu și-a găsit confirmare legătura cauzală dintre defectul rebut de la producător depistat la arborele cotit și defectarea celorlalte piese, cât și defectarea lor din cauza arborelui cotit.

Totodată, Colegiul conchide că instanța de judecată cu referire la prevederile art. 1430 alin. (2) Cod civil, corect a constatat că acțiunea intimatului se încadrează în termenul de prescripție de 3 ani, deoarece acesta este un termen general ce prescrie dreptul victimei de a-și apăra interesele pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată. Drept urmare, ajungând la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată depuse de SRL „Ștefsotra” instanța a ignorat faptul că acțiunea nu se încadrează în prevederile art. 20 alin. (3) lit. c) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, deoarece prejudiciul a fost cauzat după expirarea termenului de 2 ani de la momentul procurării bunului.

În astfel de circumstanțe se impune concluzia că instanțele de judecată nefondat au admis pretențiile înaintate de SRL „Ștefsotra”, ignorând circumstanțele sus constatate și aplicând în acest sens eronat normele de drept material, conducându-se doar de norma de drept ce reglementează termenul de prescripție pentru înaintarea a astfel de pretenții, dar nu și de normele de drept ce reglementează dreptul consumatorului la repararea prejudiciului.

Astfel, având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „FVI Traian-Invest” ca întemeiat, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de SRL „FVI Traian-Invest”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2013 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 12 martie 2010 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ștefsotra” către SRL „FVI Traian-Invest” privind încasarea prejudiciului material, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ștefsotra” către SRL „FVI Traian-Invest” privind încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevski

Tamara Chișcă-Doneva

Ion Vîlcov

Valentina Clevadi